

3.3.1 ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

Όταν οι άνθρωποι στην Αφρική βρέθηκαν μπροστά σε τόνους ρούχων που έστελναν όσοι ζούσαν στον υπόλοιπο πλανήτη, το μόνο που μπορούσαν να υποθέσουν ήταν ότι οι άνθρωποι που τα φορούσαν έχουν πεθάνει και γι' αυτό οι δικοί τους τα στέλνουν μακριά για να καλύψουν και οι φτωχοί τις ανάγκες τους. Πώς να φανταστούν ότι ένας άνθρωπος θα μπορούσε να έχει ντουλάπες με ρούχα, πολλά από αυτά αχρησιμοποίητα και θα τα κρατά στο δωμάτιό του, ακολουθώντας απλώς τη μόδα της εποχής.

ΕΙΚΟΝΑ 1 «Τα ρούχα του νεκρού λευκού»

Από αυτή την πρώτη εντύπωση προέκυψε και η **φράση «τα ρούχα του νεκρού λευκού» για τα 15.000.000 ρούχα που διακινούνται στην Γκάνα της Αφρικής κάθε εβδομάδα**. Τη δεκαετία του 1980-90 η Αφρική δέχτηκε μεγάλο όγκο ρούχων που έστελναν οι φιλανθρωπικές οργανώσεις του ανεπτυγμένου κόσμου. Ανάμεσά τους, ρούχα μεγάλων σχεδιαστών. Οι αιτίες και οι συνέπειες αυτής της συσσώρευσης, έχουν πάρει σήμερα τεράστιες διαστάσεις.

Η χωματερή ρούχων σε συγκεκριμένα σημεία του πλανήτη, βρίσκεται εκεί κυρίως που υπάρχει μεγάλο ποσοστό φτώχειας και θα πίστευε κάποιος ότι υξυπηρετεί έναν ιερό σκοπό, να βοηθήσει τους ανθρώπους που τα χρειάζονται. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Η οικολογική συνείδηση που όλοι πρέπει να αναπτύξουμε, στην περίπτωση των ρούχων δεν φαίνεται να πάει τόσο καλά.

Ποτέ δεν θα μπορούσα να φανταστώ ένα τόσο μεγάλο αριθμό πεταμένων ρούχων. Ακούγεται σαν ένα απέραντο νεκροταφείο προσωπικών επιλογών.

Θέλεις να πεις ότι δεν σκεφτόμαστε τις επιπτώσεις που έχει για το περιβάλλον η υπερβολική κατανάλωση ρούχων;

Τίτλος: "Οικολογικό αποτύπωμα
Συντ. ανάπτυξης & σχεδιασμού: Κέλλυ Σαρρή Πασχαλίδη
Δημιουργία: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Η φτηνή παραγωγή ρούχων από τη μια εξυπηρετεί τους ανθρώπους με χαμηλό εισόδημα, από την άλλη όμως δημιουργεί διάφορα προβλήματα.

Εξηγώ:

- **Το περιβάλλον** επιβαρύνεται σημαντικά με τον τεράστιο όγκο αποβλήτων ένδυσης. Υπολογίζεται ότι παράγονται 62.000.000 τόνοι παγκοσμίως κάθε χρόνο. Η κατανάλωση ενέργειας και νερού που χρειάζονται για την παραγωγή τους είναι τεράστια. Αλλά και η διαχείριση των αποβλήτων είναι εξίσου προβληματική. Γίνεται είτε με την καύση είτε την ταφή, αν και οι δύο πρακτικές είναι παλιές και επιβαρύνουν το περιβάλλον με τοξικές ουσίες. Κάθε φορά που δεν θέλουμε άλλο τα ρούχα μας, ένα μικρό ποσοστό από αυτά που δίνουμε σε φιλανθρωπικούς σκοπούς ανακουφίζει τους φτωχούς. Τα υπόλοιπα ξαναπωλούνται και κάποια από αυτά δεν γνωρίζει κανείς πού πάνε. Οι μικρές τοπικές αγορές στις φτωχές χώρες δεν μπορούν να αντέξουν τον ανταγωνισμό και οι άνθρωποι εκεί χάνουν τη δουλειά τους.
- **Η οικονομία** βλάπτεται εξίσου, με τους γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης, γιατί πιέζονται οι παραγωγοί να ετοιμάσουν άμεσα τις παραγγελίες και να μειώσουν τις τιμές, ενώ παράλληλα εξαντλούνται οι διαθέσιμοι πόροι και οι πρώτες ύλες.
- **Σε προσωπικό επίπεδο**, οι συνεχιζόμενες αγορές, δημιουργεί ένα τρόπο ζωής εξαρτημένο από τη μόδα. Δεν φοράμε ούτε τα μισά από τα ρούχα που έχουμε στην ντουλάπα μας και διαρκώς θέλουμε να αγοράσουμε καινούρια. Στο μεταξύ, η γρήγορη μόδα και η φτηνή παραγωγή μας απομακρύνει από την ποιότητα των ρούχων και το προσωπικό στυλ. Οι συνήθειες αυτές μας κάνουν πιο δυστυχισμένους όταν δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις επιθυμίες μας, ενώ οι ανάγκες μας καλύπτονται με ελάχιστα βασικά αγαθά. Οι επιθυμίες μας μοιάζουν με θηρίο που ποτέ δεν χορταίνει. Αυτό το φαινόμενο συμβαίνει σε παγκόσμιο επίπεδο και έρχεται σε αντίθεση με τους στόχους που έχει θέσει ο Οργανισμός Ενωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Οι στόχοι αυτοί αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στη διατήρηση των φυσικών πόρων, την εξάλειψη της φτώχειας, την ευημερία όλων των ανθρώπων στον πλανήτη.

Σε ό,τι αφορά στα ενδύματα, η σκέψη μας στις συνέπειες της άσκοπης αγοράς ρούχων μόνο και μόνο για να είμαστε σύμφωνοι με τις επιταγές της γρήγορης μόδας θα μας αποτρέψει από τη σπατάλη. Επίσης, η μεταποίηση ενδυμάτων ή η αγορά μεταχειρισμένων ρούχων είναι μερικές χρήσιμες ιδέες. Για παράδειγμα, **δεν έχει νόημα να αγοράζουμε ένα απλό μπλουζάκι κάθε 2 μήνες ή να αλλάζουμε το στυλ μας συνέχεια. Επιλέγουμε διαχρονικά ρούχα, καλής ποιότητας και είμαστε πάντα στη μόδα.**

Μου θυμίζεις τι είναι το οικολογικό αποτύπωμα;

Αυτά τα βουνά από ρούχα στην Αφρική μπορούν να φανούν κάπου χρήσιμα;

Το **οικολογικό αποτύπωμα** είναι ένας τρόπος μέτρησης των επιδράσεων που προκαλούν στο περιβάλλον οι ανθρώπινες δραστηριότητες. Ως περιβαλλοντικά υπεύθυνα άτομα και φορείς, πρέπει να δίνουμε σημασία όχι μόνο στην αξία που δημιουργεί ο άνθρωπος, αλλά και στην αξία που καταστρέφει με τις επιλογές και τις ενέργειές του.

Ναι, μπορούν. Για παράδειγμα, στη Γκάνα περισσότεροι από 80.000 συλλέκτες φρούτων υποφέρουν από κοψίματα και μώλωπες κατά τη συγκομιδή καρπών και φρούτων χωρίς επαρκή εξοπλισμό ασφαλείας. Σ' αυτή την περίπτωση, τα πεταμένα ρούχα μπορεί να τους φανούν χρήσιμα.

Όταν αντιλαμβανόμαστε το ένδυμα ως ανάγκη, αλλά ταυτόχρονα ως οικολογικό αποτύπωμα, όταν ενεργούμε με αυξημένη την οικολογική μας συνείδηση, μπορούμε να βρούμε λύσεις στα προβλήματα που διαρκώς αυξάνονται.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται **μάθηση** σχετικά με τα προβλήματα και τις καλύτερες δυνατές λύσεις (δηλαδή γνώση, & δέσμευση), **ανάπτυξη δεξιοτήτων** για βιώσιμη δράση, **κίνητρα και επιθυμία για συνεργασίες** που έχουν αυτόν τον σκοπό.